

9.část

Hodnocení žáků v heterogenní třídě

Jaké možnosti hodnocení školy mají a kdo rozhoduje, jak budou hodnotit?

Chtějí být žáci hodnoceni?

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až 53 školského zákona.

Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostech stanoví ministerstvo v § 11 vyhlášky č. 48/2005 sb., ve znění pozdějších předpisů.

(RVP ZV)

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

§ 51

(1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

(2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

(4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

TENDENCE VE VZDĚLÁVÁNÍ, KTERÉ NAVOZUJE A PODPORUJE RVP ZV

- prosadit změny v hodnocení žáků směrem k průběžné diagnostice, individuálnímu hodnocení jejich výkonů a širšímu využívání slovního hodnocení;

Hodnocení žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

(RVP ZV – 3.1. Pojetí základního vzdělávání)

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními (8.3. RVP ZV)

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- Formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;

Základní doporučení pro uplatňování všech stupňů podpůrných opatření

- postupovat od jednodušších typů intervence ke složitějším (co nejjednoduššího můžeme udělat, abychom prospěli žákovi; snadná a finančně nenáročná intervence),
- uplatňovat intervenci „tady a teď“ (intervence realizovaná na půdě školy, v co nejkratším termínu),
- postupně zapojovat rodiče žáka (samostatná realizace jednoduchých opatření, s přibývajícými opatřeními spolupráce a zpětná vazba rodičů),
- průběžně reflektovat míru opatření (přemíra opatření je stejně nežádoucí jako opatření nedostatečná), proces, čas, priority,
- vycházet z potřeb a limitů rodiny (čím méně funguje spolupráce s rodinou, tím více je nutné posilovat opatření na úrovni školy),
- pokud realizovaná opatření nevedou k požadované změně a uplynula lhůta stanovená pro jejich vyhodnocení, očekávaná efektivita se nenaplnila, škola prostřednictvím učitelů iniciuje vyšší stupeň podpory, péče o žáka se tedy realizuje v plné součinnosti se ŠPZ ,
- týmová spolupráce v rámci školy a ŠPP, případně školy a ŠPZ.

(Zapletalová, J., Mrázková, J. (2016). Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. Praha: IPPP.)

Diagnostické metody

Ústní zkoušky

- orientační – formativní
- klasifikační - sumativní

Písemné zkoušky

- orientační (formativní) x klasifikační (sumativní)

- individuální x skupinové
- krátkodobé x dlouhodobé práce (projekty, čtenářské záznamy, deníky, záznamy pozorování...)
- zjišťování výsledků – úrovně dosažení kompetencí a výstupů jednotlivých oborů vzdělávání (vědomostí, dovedností, postojů...)

Co je cílem hodnocení žáků?

Pravidla hodnocení:

Zásady při hodnocení žáka se SVP

- Důkladná znalost doporučení školského poradenského zařízení a aplikace v něm navrhovaných postupů a metod do běžné praxe.
- Důkladná známost IVP, případně PLPP.
- Nesrovnávat žáka se SVP s ostatními, hodnotit jeho individuální pokroky.
- Neustále hledat a v praxi uplatňovat takové metody hodnocení, které mají pro daného jedince motivující charakter.
- V oblasti hodnocení spolupracovat s ostatními vyučujícími, především v oblasti výměny zkušeností.
- Spolupracovat s poradenskými pracovníky ve škole.
- Pracovat s chybou – neodsuzovat, vysvětlovat, opakovat, doplňovat.
- Pozorovat výkyvy ve výkonech žáka – výkon nehodnotit ve chvílích, kdy je dotyčný žák v nepohodě nebo viditelně unavený.

Jazyk zpětné vazby:

popisný: vyjadřujeme se k žákovu **výkonu**, práci,

posuzovací: vyjadřujeme se k **osobě** žáka (jeho vlastnostem)

Kritéria hodnocení

1. Nejdříve formulujte, **jak se u žáka projeví, že úkol zvládl, že dosáhl stanoveného cíle.**
2. Dále formulujte, **jaký výkon je nedostatečný.**
3. Rozdělte **výkony do rovnoměrné škály** (stupnice).
4. V případě složitějších kritérií **popište, jak bude vypadat výkon nebo produkt žáka** pro jednotlivé stupně co bude indikátorem dosažení (*např. rubrics*).

Hodnocení

Sumativní:

Formativní:

Sebehodnocení:

Úkol (pro zamyšlení):

Vytvořte kritéria hodnocení pro:

- mluvní cvičení v 5.ročníku – vymyslete zadání...
- básničku ve 2.ročníku
- diktát ve 4.ročníku
- sloh – pozvánka na školní akademii

Kritéria upravte i pro žáky se SPU.